This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

A 797,813

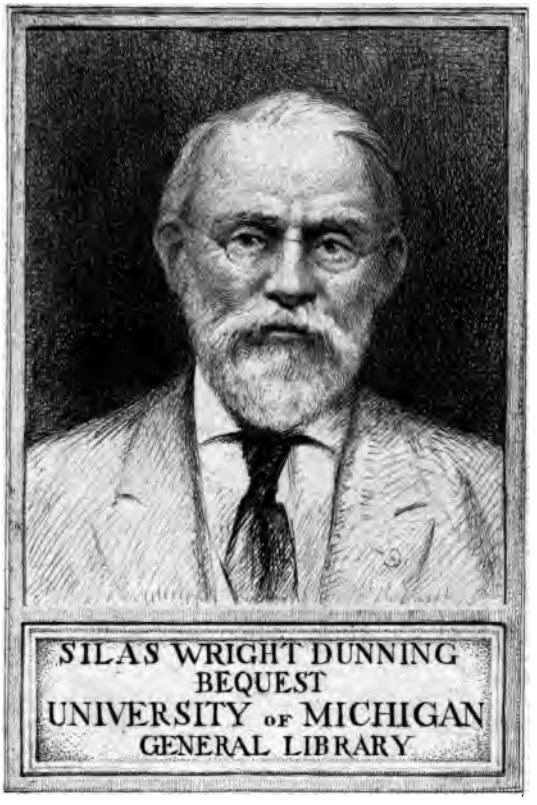

FROM THE LIBRARY OF
CHRISTIAN JENSEN

Drachmann, Holger Henrik Herholdt

SVEND TRØST:

UNGE VISER.

KJØBENHAVN.
FORLAGT AF J. H. SCHUBOTHES BOGHANDEL.
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.
1892.

PT
8126
.U6

JNNING
LL
-14-39
S83

Schlage die Trommel und fürchte dich nicht
und küsse die Marketenderin,
das ist die ganze Wissenschaft,
das ist der Bücher tiefster Sinn.

Trommle die Leute aus dem Schlaf,
trommle Reveille mit Jugendkraft,
marschiere trommelnd immer voran,
das ist die ganze Wissenschaft.

Heine.

DCR

INDHOLD.

Side

Indledning 11

NOTER TIL DANNEVANG:

Ande-Dam 15
Mit Land, mit gamle Land 17

Fra Guldbryllupstiden:

Uniform 20
Dér er Manden! 22
Bum, bum! 24
Tornerose 26
Requiescat! 28

Tilsøs:

Dødvande. 30
Rejsepas 32

Side

Kaperbrev 35
Cave canem! 38
Moral 40
Ach, Paludan! 44

SANGE UNDER PESTEN:

Introitus 49
Lystig! 53
Værtshus 55
Alle saa gaar vi rabundus 58
Kyper, sæt mig Vinen frem — 60
Gerne drikker jeg Kildevand 63
Jeg sad om Aftnen ene — 65
Døden og Apothekeren 68
Forældreløse 70
Nej, synge vil jeg — 72
Graver, kom op 74
I Skipperknejpen 76
Hos Kyllingemor 79
Den blege Frygt 82
Desinfection 86
Vi stod i det lille katolske Kapel 90
Der gik et Par Elskende 92
De lever op igen 94
»Die Liebe, nur die Lieb' ist Leben« 96

Side

SEPTEMBER:

Septemberdagens Pige 101
Spaseretur 103
Valkyrie-Ridt 112

SMAA ELSKOVSVISER:

Jeg har i Slotte huset 119
Jeg hører de høje Palmer 120
Dog, det er godt 121
Alle Klokker bringer fjærnt — 122
Mine Børn er mine Sange 123
Hun kom fra det fattige Arbejderhjem 124
Alle Kilder aabner sig 125
Alvorsmand 126
Vor Kærlighed er ren og god 127
Og dette Folk, som gav mig Dig 128

GLADE VISER — GADEVISER:

Tabula rasa 131
Præster 134
Gamle Guder 136
Syndebuk og Offerlam 139
Linedanser 144
O Morten, Morten Luther! 146

Side

SLUTNING:

Tre Ting 153
Niels 154

Proletarer:

Rot Jer sammen! 161
Byg op! 163
Love! 164
Raad Jer selv 166
Vi har os lært at nøjes — 168
Der gennemstrømmer mig en Ild 170
Finis 173
Til de »Unge« iblandt os 176

INDLEDNING.

De Faa har Ret — og de Smaa har Ret,
og Ret har de levende Sange.
Hvi gøre de barnlige Sjæle
med gamle Spøgelser bange?

De barnlige Sjæle faar gaa deres Gang
og træde de kendte Stier,
men flask dem ikke bestandig op
med Vedtægtens Melodier.

Det Livssunde lever sit eget Liv
og spiller paa egne Brædder,
og har sine egne Love —
sin egen Gud og Skrædder.

Og Skrædderen maaler og skærer og sy'r
og er ej for Udfaldet bange.
De Smaa har Ret, og de Faa har Ret:
saa faar vi nok fat i de Mange.

NOTER TIL DANNEVANG.

ANDE-DAM.

I Magsvejr søgte jeg engang
ind til det gamle Dannevang —
stemt var jeg for en blid Idyl:
men det var ikke *Jeres* Skyld!

Den Andedam, I freder om,
den har I gjort saa fersk, saa from,
saa ganske kemisk ren for Salt —
det var kun Jeres Ro, det gjaldt!

I denne Ro, i denne Fred,
hvor blev I, hver, saa from, saa fed,
saa selvtilfreds, glat som en Aal —
det, altsaa, var Idyllens Maal!

Men der er Stormvejr, der er Staal,
og der er Vin i Flasken end,
og der er Svaner, der er Mænd,
som heller lod sig slaa ihjel
end . . . . .
Andedam, farvel, farvel!

MIT LAND, MIT GAMLE LAND.

Jeg elsker Dig, mit gamle Land,
jeg elsker Dig saa højt jeg kan —
og paa den rette Maade:
Alt, hvad min bedste Kunst formaar,
jeg yder Dig af Hjærte — naar
det tjener til dit Baade.

Men evigt synge om dit Flag
og evigt holde Fødselsdag
og støde i Basunen:

nej, dertil er min Kunst for god . . .
o Fødeland, om Du forstod
at finde selv Kapsunen.

Og lægge den paa *deres* Mund,
som hver en Tid og hver en Stund
har i Trompeten truttet:
Jeg elsker Dig, mit gamle Land,
men holder som erfaren Mand
til Raade lidt med Krudtet.

Jeg elsker Dig, mit gamle Land,
og elsker Dig saa højt jeg kan —
og paa min egen Maade.
Af alle mine Hjærtesaar
den bedste Kunst, som jeg formaar,
skal tjene til dit Baade.

Og hvis Du synes, at jeg slaar,
og at jeg stundom Holmgang gaar —
nuvel, *Du* har mig givet,
o Fødeland, min Sjæl saa varm,
mit sunde Mod, min raske Arm,
mit Vikingpræg for Livet!

FRA GULDBRYLLUPSTIDEN.

UNIFORM.

Og vi vil ha'e os en Uniform,
men ikke en guldbroderet,
for Konge, Gud og Fædreland
behørig ud-vatteret.

Vor Konge han er en Hædersmand,
behøver ej Bardernes Stempel:
vort Fædreland — det staar endda
uden Hr. Jacobsens Tempel.

Fritænkeri — kun *det* er stygt,
det grænser fast til Gemenhed,
men bajerk Øl og Kristendom
gaar op i en højere Enhed.

Med bajersk Øl kurerer vi
de ny og de gamle Vunder;
ved bajersk Øl vort gamle Land
— men ikke en Brygger — gaar under.

Aa Gud bevares, hvor er det godt
at kunne ad Snobberne smile:
og *skal* vi ha'e os en Uniform,
saa vælger vi blandt de civile!

DÉR ER MANDEN!

Jeg syntes, jeg saa' en lille Hund,
som logred for Kødben med Halen;
jeg syntes jeg saa' en Etatsraad,
som holdt Lykønskningstalen.

Jeg syntes jeg saa' et Folk og et Land,
som laa for en Vogn paa Maven;
paa Bukken troned en højrød Kusk,
og inde i Vognen — sad Paven.

Jeg blotted mit Hoved og bøjed mit Knæ
og slukked devot Cigaren:
den hellige Fader saa højt imod Nord . . .
nej Snak, i Vognen sad Czaren.

BUM, BUM!

»Livet for Czaren!« Spillemænd frem;
saa trom nu og pib nu og tud kun . . . .
Dannebrog er mod den russiske Ørn
en falmet Erindringens Klud kun.

Fra Newa og Moskwa og Irkutsk og Omsk
for Fremtiden faar vi Parolen,
og Ordrer pareres og Ordener faas
til højeste Kurs paa Kjolen.

Saa driver Hr. Sørensen Jøderne ud —
vi bli'r til de gru'ligste Ildmænd.
O, Danmark, du æventyrligste Land,
som gaar paa de gru'ligste Vildmænd!

TORNEROSE.

Forøvrigt: Held over Fredensborg
og Fred over Kongehuset —
og Fred for enhver Reporter,
som har efter Nyheder snuset!

Det »Nye«, han fandt, var det Gamle kun,
at »Samtidens Øjne hviler
paa Danmark« — hvor Uhrets Viser
ustandseligt fremad iler.

Slotsuhrets Viser i Fredensborg
ustandseligt fremad iler.
Forøvrigt i Torneroses Borg
Danmark og Danskerne hviler.

REQUIESCAT!

(»Sov i Ro!«)

Forfatningskampen — hvem taler derom?
Vi taler, snart sagt, om intet;
ikke længer om Philipsens Dom
og ikke om Flæsk, som er tintet.

Lidt kun om Høsten — og lidt om Smør —
dets hensigtsmæssigste Ältning.
Vi tier om Politik . . . hvem tør
nævne det Ord: Sammensmæltning?

Det har en kedsommelig Eftersmag,
det minder om Flæsk, som er tintet.
Thi fare hver Dannemand nu i Mag —
i Danmark tales om intet.

TILSØS.

DØDVANDE.

Er Morgnen alt gaaet —
uden Daad, uden Daad?
Ligger vi dér paa Strømmen
som en afmastet Baad.

Uden Aarer, uden Gafler —
ej kan vi ro os frem;
kun fra Guldbryllupstafler
Salut over Hus og Hjem.

Meldahl og Øllgaard leve —
Bormester og Raad! . . .
Saa skriver vi Kaperbreve
for vor egen Baad.

REJSEPAS.

Vinden — den ler ad Rygter,
som en Islænder ad en Byld;
vi er ej et Par, som flygter
for en Overtrædelses Skyld.

I har med de pæneste Klæder
styret jer Vandel ud —
dagligt I overtræder
ti eller elleve Bud!

Papirerne? — alt i Orden;
det Pas, som vi skrive lod,
det aabner os hele Jorden
som Asyl for vor Fod.

Overalt kan vi finde
den By, den Bygd eller Plads,
hvor en hjærtevarm Mand eller Kvinde
»viserer« vort Pas.

Sligt Pas af Hjærteblod skrives
og brændes ind i vor Sjæl;
itu kan det ikke rives,
ej trædes under Hæl.

Bølgen — den bærer paa Ryggen
vor Højstols hellige Brædt:
saa naa'r vi vel Friheds-Bryggen
paa de evige Sanges Ret.

KAPERBREV.

Iland — dér »holder man Middag«,
man spiser sig frem, min Skat;
Du lapper imens paa min Trøje,
og jeg drejer paa mit Rat.

Det knagende Rat skal jeg dreje,
i Magsvejr eller Blæst,
hen over de vaade Veje
imod det forjættede Vest.

Og bliver Forjættelsen ude —
som tidt den for Sømænd blev:
jeg har dog min gode Skude,
og vi har vort Kaperbrev.

Man kan ogsaa krydse derhjemme
som »kendt Mand« ombord;
og er vore Farvande slemme,
saa staar jeg selv ved mit Ror.

Saa længe Plankerne holder,
vil vi sejle eller slaas,
vore Venner til Gavn og Glæde,
vore Fjender til Trods.

Ikke faar de os taget —
vi sejler dem for »fast«;
og ikke stryger vi Flaget:
vi nagler det til vor Mast-

CAVE CANEM!

(»Hunden bider!«)

Godtfolk — Ih se godmorgen;
jeg kender Jer hver især
fra Hytten og til Borgen . . .
kom mig blot ikke for nær!

Jeg véd nok, de »store« Hunde
har Ord for Godmodighed;
men tag Jer iagt — det kunde
hændes, at Hunden bed.

Jeg kender Jer fra jeg var lille
og med begyndende Ry
mødte ved Fest og Gilde —
jeg kender min Fødeby.

Jeg kender Jert Liv fra Gaden,
i Hjem og paa Café;
jeg stopper ej op ved Façaden —
jeg kender Jer »durk« skal I se!

Min Bag — den kan I skamfere;
min Front — for den staar jeg Vagt;
I kan mig ej imponere:
jeg bider . . . tag Jer iagt!

MORAL.

Moralen — den lod vi blive,
til Landsmænds Glæde og Gavn,
dér hvor den altid har Trivsel,
i Kongens København.

Dér hvor Lars Dinesen raader
— og særligt paa Vesterbro,
hvor fler' end én Hr. Matzen
ta'er den med forholdsvis Ro.

Hvor Skydebanen aldrig
har set en Dydsdragon træt —
hvor kun en Smaapige falder
for »Ære og Ret«.

Hvor Broderkærlighed aldrig
slettes hos »Brødrene« ud,
hvor Mandsmod findes i Maven,
mens »Fuglen« staar for Skud.

Hvor Snobberiet bruger
Rimsmeddenes Laug til Tolk,
naar »Baandet« (Dannebrog-) bindes
mellem Fyrste og Folk.

Hvor Pressens Riddere samles,
for deres Slag at slaa,

hvor »Ros og Magt« uddeles
ved den duftende Rosen-Aa.

Hvor Faderligheds-Princippet
gi'er Borgerne Smæk og Ble;
og Tivoli er Landets
eneste Livs-Idé.

Hvor Højre- og Venstremænd mødes
paa Kærligheds gamle Sti —
og Dyden (den rigtige) holder
for Øjet og haster forbi.

Ak, Dyden, den faar saa meget
baade at høre og se;
men nu er Vesterbro ryddet
af den sejrrige Frelsens-Arméc.

— — — — — — — — — — — —.—

Her svulmer den rene Bølge,
som vilde den sprænge sit Bryst:
den hører Hr. Lars i Koret
hæve sin hellige Røst!

ACH, PALUDAN!

»Ach, Paludan, ach Paludan,
Du bist fürwahr ein grosser Mann« —
med Georg er det helt forbi,
Du satte Prikken over i,
kom ind som Nr. Et og blev
den Mand, hvem Goos gav Lærebrev!

Nu vil en Ungdom flokkes om
din Stol . . .
men Pladsen er jo tom;
af Georgs Menighed ej Spor
i Hørersalens øde Kor.
Han *saa'* og *vandt,* dengang han *kom,*
Du fælder nu din egen Dom:
Du kom og vandt — men ingen saa'
Dig paa din øde Stol at staa.
»Ach Paludan, ach Paludan,
was hat man Dir für Leid gethan!«

SANGE UNDER PESTEN.

INTROITUS.

Tys! — i natlige Gyder,
hvor Dagen knap finder Asyl,
en underlig Rumlen lyder . . .
. ti dog, Hund, med dit Hyl!
Jeg lægger min Haand bag Øre,
jeg lytter . . . naa Gudskelov!
det er kun mit Blod, jeg kan høre,
det er kun . . . .
det er mit Hjærte:
jeg troed', mit Hjærte sov!

Mit Hjærte har Rum for alle
natlige Gader og Gyder,
hvor Livets Stempelslag lyder —
hvor Livet synes at kalde
de sælsomste Stempelslag frem;
hvor Dyden og Lasten har samme
naturlovbundne Hjem,
hvor . . .
tys! jeg hører det rumle —
ja, jeg maa se — jeg maa frem!

Derhenne — om Hjørnet — dér dukker
en kæmpestor Skygge op —
en kæmpehøj Mand, skøndt han bukker
i Vinkel sin langlige Krop:
han trækker en Kærre bag sig —
og ser sig med Søgen omkring,

som vilde han give ilag sig
med . . . .
— snak! det er ingenting!

Fantasier, min Herre!
hovedløs, blodløs Dunst —
som stammer fra altfor megen
Syslen med Digtekunst; —
hvor kan den rumle, den Kærre?
den svæver jo paa sine Hjul
højt over Gydens Brosten . . .

og Manden, som trækker den, Manden —
aa, han er en Spøgefugl!

— — — — — — — — — — — —

O, ve mig, ve mig! jeg hører
ham banke paa Dør med Kno —
og ve mig, jeg ser hvor han kører
med Lig fra hvert Hus, hver Bo!

Og levende bliver Gaden —
befolket med talløse Lyde
som under en Borgerkrig.
Tys! et rallende, rullende Skrig:

Pesten er kommen til Staden —
han begynder i denne Gyde!

LYSTIG!

Hvorfor jeg er født? jeg véd det ej:
min Fa'r og Mo'r
de delte Bord,
de delte vel og noget andet;
ej, ej! saa pipped den lille Dreng
en Dag som en Fugl i sin Moders Seng
— det kunde nu ej være andet.

Hvorfor jeg skal dø? jeg véd det ej;
min Fa'r og Mo'r
blev lagt i Jord,
de delte saa kønt med hinanden;
Ej, ej! nu kommer den sorte Pest
og spiller til Dans og byder til Fest
— det nappes vi om med hinanden.

VÆRTSHUS.

Finkel, Mjød og Mumme væk —
Slag i Værtshusbordet;
Krofa'rs Tønde har en Læk,
Krofa'r frafaldt Ordet.
Hvad? er han dod?
Det var en Tort,
seks Mænd i Kitler bar ham bort
alt hvad de orked bære. — —

Værtinde, kom og tag hans Plads,
og tøm hans Krus og fyld vort Glas
i disse Tider svære!

Lyset oser — Tan'en krum —
tavs er Værtshusstuen;
er Madamen bleven stum
— undskyld, hvor er »Fruen«?
Snak, er hun død?
Lige derved,
ovenpaa ligger hun i Sved
— Angsten har Tag i Kroppen! — —

Værtinde, tag min Lommeklud,
tør Frygten af din friske Hud,
imens vi løsner Proppen!

Finkel, Mjød og Mumme væk —
Vin paa Værtshusbordet!
Krofa'rs Skude fik en Læk,
Kromo'r fører Ordet!
Aa, hun er død,
ramt af et Slag,
snuppet af Angsten i et Tag
— op har hun Aanden givet! — —

Saa kom Du Krofa'rs Datter sød,
Du frygter ej den lede Død,
Du elsker mig — og Livet!

ALLE SAA GAAR VI RABUNDUS.

Spotte Pesten? — hvem gør det;
det gør kun en Daare.
Slaas med Sygen — det er ret —
til de bringer Baaren!
Vore Vaaben — godt Humør,
til vi faar den blaa Kulør;
ikkun *den* af Pesten dør,
som for Pesten ræddes.
En falder i Krig,
En fældes af Sot,

En fryser ihjel paa en Landevej:
idag er det mig, imorgen Dig —
Alle saa gaar vi rabundus.

Ejed Du de Vises Sten,
dog tilsidst Du døde;
selv med Jærnets Marv i Ben,
Benene blir bløde.
Humpe om ved Krykkestok,
Ryggen krum som Hjul paa Rok,
af de Løjer fik Du nok,
om det evigt vared!
At falde i Krig,
at fældes af Sot,
det bliver vel Et, jeg frygter det ej:
idag er det Dig og imorgen mig —
Alle saa gaar vi rabundus.

KYPER, SÆT MIG VINEN FREM PAA BORDET!

Kyper, sæt mig Vinen frem paa Bordet!
Kunderne? — naa, de er alle væk . . .
sæt mig Flasken frem, men ikke den, som
har en Lugt af Svovl og Smag af Blæk.

Kyper, sæt mig Vinen frem paa Bordet,
den fra attenhundredoghalvfjers,
den, hvorom jeg gerne kunde gøre
mer end attenhundred gode Vers.

Mine Kunder? — ja hvor er de henne?
mine Penge — de er svunden ind.
Kunder — Penge: Pokker har dem taget;
men jeg har Kulør endnu om Kind.

Endnu Livets Rose for mig blomstrer
som den aander op i Sommerluft,
endnu andagtsfuld dens Blad jeg kysser,
endnu fryder mig dens skære Duft.

Hvorfor *jeg* er frisk og end ilive? —
ja den Ting jeg nemt forklare kan:
jeg har stundom drukket gode Vine
— sjeldent eller aldrig drukket Vand.

Denne By har haft de gode Tider,
men den har ej brugt dem med Forstand;

den har lagret mangen ædel Drue,
men den har forsømt sit Drikkevand.

Denne Farsot, som nu hærger Staden
og gør Godtfolk utryg vidt om Land,
den er *ikke* Løn for gode Vine —
den er Straffen for det slette Vand!

GERNE DRIKKER JEG KILDEVAND.

Gerne drikker jeg Kildevand —
men helst til Vinen den røde;
aldrig jeg drikker af Floden, hvori
Rotter og Katte døde.

Rotter og Katte, og Hunde med,
svømmer omkring i Floden;
Kyper, sæt mig min »Rømer« frem,
som staar saa sikkert paa Foden.

Støt jeg staar paa min egen Grund,
og dér er Vindruen plantet;
jeg har vel endnu til en Liter Raad —
før jeg af Døden blir pantet.

Og kommer Du, Pantejøde, dér
— ligesaa haard som en Kristen —
og vil Du flaa mig til Hud og Haar
og lægge mig krum paa Risten:

saa vil vi nappes en Kende derom —
med Bægret i Haanden Du fanger,
saasandt som mit Vaaben er bedre end dit,
aldrig en farende Sanger!

JEG SAD OM AFTNEN ENE —

Jeg sad om Aftenen ene i min Stue,
jeg havde kun set Sorg den hele Dag,
jeg følte mig saa træt, saa svag,
jeg følte Strømmen ebbe i mit Sind;
da banked det . . .
jeg hvisked hæst:
Kom ind!

Jeg tro'de, det var *ham,* den store Jæger,
som støver Vildtet op i By og Land,
ham, som kun Faa med Fasthed nævne kan,
skøndt alle nævner ham — og tæller Fangsten . . .

Jeg lukked op; — det var ej *ham* —
men Angsten.

Da husked jeg, hvor Luther paa sit Wartburg
begegnede vor gamle Arvefjende;
og hurtig greb paa Bordet jeg iblinde —
og slynged ham i Synet . . . Blækket? — nej —

i Farten kunde jeg mit Blæk ej finde —
jeg greb det Glas, som stod — Bourgognens Drue —

og hæved det — og drak det ud — og se:
forsvundet var Phantomet af min Stue!

Men udenfor jeg hørte Nogen le —
mon det var *ham?* . . .
aa Snak, jeg lo jo selv!

DØDEN OG APOTHEKEREN.

Og Apothekeren lo bag sin Disk
og gned sine snavsede Hænder:
nej Mage til Pest og til Kundekreds
jeg ej i min Levetid kender!

Her kommer de stimevis styrtende ind,
som gjaldt det Livet, de Taaber,
forlanger Karbol til at vaske sig med,
og koleradræbende Draaber.

Og alt skal de faa — til højeste Pris;
hæng i! det er hele Sagen.
Døden han skyer et Apothek —
den Ting er vel klar som Dagen!

Men Døden greb ham og lo dertil:
Du har jo, Taabe blandt Taaber,
forglemt i din Travlhed at vaske Dig selv
og ta'e dine egne Draaber!

FORÆLDRELØSE.

Jeg ser dem paa Gadehjørnet at staa,
jeg ser dem, de fader- og moderløse Smaa,
jeg ser dem — og holder for Øjet:
én vakler og véd hverken ud eller ind,
én staar dér som Støtte, med Taarer paa Kind
— én leger saa sorgløs fornøjet!

Du barnlige Leg under pestsvangre Sky,
Du sorgløse Sjæl i den mørknende By,
Du Spurv i de hjemsøgte Gader:
O, havde jeg Evne, som Hjærte jeg har,
jeg tog Dig og hjem til min Hybel Dig bar,
jeg blev Dig en Moder og Fader!

NEJ, SYNGE VIL JEG, MENS JEG KAN —

Nej, synge vil jeg, mens jeg kan,
før Dødens Klo mig griber:
den raske Drossel er en Mand —
Smaaspurven ængstlig piber.

Der vælder Bølger fra mit Bryst
af Had mod denne Røver,
som Knivens Egg, med Voldsmands Lyst,
mod Værgeløse prøver.

Han er. som Staalet, kold og blaa,
ej Følelser han ejer;
jeg véd: kun én Ting kan ham slaa
med Undren, mens han mejer.

Det er at høre Sangen stærk
til Livets Pris og Hæder . . .
saa standser et Sekund hans Værk,
hvor Smaa og Store græder.

GRAVER, KOM OP!

Hej, Graver, Graver kom herop,
lad Skovl og Hakke ligge;
slaa Snapsen i din stærke Krop,
vi vil paa Døden drikke!

Du lærer mig dit drøje Mod,
jeg synger Dig min Vise;
om den er daarlig eller god:
dit Livsmod vil den prise.

De mejes af — de hugges ned —
de ligger dér i Rader;
Du graver i dit Ansigts Sved
de lange, lige Gader.

Du synger til dit triste Værk
og tjener derved Føden;
Du er — ja næstendels saa stærk,
som selve Kæmpen, Døden!

I SKIPPERKNEJPEN.

Godaften i Stuen — i Skippernes Baas —
og Tak for den tilbudte Pibe;
sig mig, hvor styrer vel Heinrich sin Kaas,
er han ude med Selskabets Skibe?

Heinrich, som kaldte Alverden pr. »Du«
og havde saa blussende Kinder —
jeg haaber, blandt Selskabets Skibe endnu
sin Grog og sin Gage han finder?

Han var jo vel nok havareret en Del,
han havde saa ofte strandet
med Selskabets Skuder — men gjaldt dog for *hel*
og sejled hel støt gennem Vandet! —

»Aa, »Selskabet« — det er vel bankerot,
eller holder knap Tørnen til Vaaren;
og Heinrich — *han* kommer aldrig flot,
han ligger paa Kirkegaarden!«

»Han havde dog drukket før Jul sig ihjel,
nu blir han salig forinden;
men vi vil drikke paa Selskabets Vel
og haabe, det kommer til Vinden!«

»Forresten skal Fanden flytte den Pest,
den slaar »mot de Fensterscheiben«

og trækker herind som en ond Sydvest —
og rydder tilsidst os Knejpen!« — —

Godnat i Stuen — i Skippernes Baas —
og Tak for Grog og for Pibe;
jeg styrer omkring i Kvarteret min Kaas
blandt havarerede Skibe!

HOS KYLLINGEMO'R.

Hej, Kyllingemo'r, hej Kyllingemo'r —
Dagen er gaaet tilende;
i Gyden, hvor alle de Kyllinger bor,
knap Løgten har Mod til at brænde.

Men Maanen lyser for Store og Smaa,
i Hovedgade og Gyder.
Ingen ses nu i Døren at staa —
ingen tilfals sig byder.

Madam! kom her og fortæl mig en Ting —
hvor er de Smaapiger henne?
snuser Jack Ripper vel her omkring,
nu da Dagen tog Ende? —

Aa Jack the Ripper, ham kender vi ej
i disse Gyder og Gange,
men der er en »Gæst«, som tager paa Vej
og gør mine Smaapiger bange! —

Saa drik — drik Vin — drik alt, hvad I har,
tøm Snapsene store og lange;
thi naar Asiaten paaveje ta'er,
kan Pigerne nok blive bange! — —

De stakkels Piger, de har det ej godt,
maa søge i Smudset sig Føde.

En af »os andre« betænke blot:
hvis det var *her,* vi døde!

Hos Kyllingemo'r, hos Kyllingemo'r,
hvor Dagen er gaaet tilende,
i Gyden, hvor alle de Kyllinger bor,
knap Løgten har Mod til at brænde.

DEN BLEGE FRYGT.

Vi læste alt i Skolen — hvor husker jeg det nøje —
om Frygten, om »den blege«, som greb de græske Mænd
og navnlig ham, Odysseus, der voved dog sin Trøje
og brugte snildt sit Hoved og Sværdet ved sin Lænd.

Homer var sand og sober i *det* som meget andet,
men Ingemann, vor blege, romantiske Poet,
hos ham var Riddersmanden saa ren som Nordsøsandet:
hvem har vel Spor af Angest hos Ridder Hessel sét?

Da tænkte jeg: vi Danske er dog et Folk af Helte,
her ryster ingen Væbner, her skælver ingen Drost,
udadlelig og frygtløst de drager Sværd fra Bælte
og klemmer løs paa Fjenden i Hede som i Frost.

Saa kom jeg selv i Ilden: men ikke peb dér Kugler
og ingen Krudtrøg hvirvled fra nogen kruppsk Kanon;
én mægtig Fjende stod dér med tomme Øjenhuler
— og intet Muk han mæled, og han gav ej Pardon!

De vred sig for hans Fødder, de flygted for hans Slire,
der hjalp ej Moltkes Krigskunst, ej Viden eller Kløgt,
de stønned og de trygled, ja krøb paa alle Fire —
da lærte jeg at kende Odysseus' »blege« Frygt.

Dog skød jeg op i Livet mit tapre danske Hjærte
og fægted, som jeg kunde, mod Fjendens Argelist;

ak, Mandsmod! — jeg bekender med Ruelse og Smærte,
den blege, græske Fjende — den greb mig dog tilsidst.

Da følte jeg — o sælsomt — at der er større Fare
derhjemme, hvor man lever saa tryg for sin Person,
end her, hvor Fjenden kuer den hovedløse Skare,
hvor *han* er snart almægtig, som nødigt gi'r Pardon.

Jeg følte, vi er kommen saa dybt i Hængesækken,
at Tanken er i Vanry, hvor den er fri og fin,
at Lureren har Øjet parat ved Genbo-Sprækken,
at Stolthed er til Løjer, Personlighed til Grin.

Jeg følte, vi har tilsat vort Præg af *det* i Landet,
der engang løfted Folket som frit og stærkt og nyt;
jeg saa' i »Borg og Hytte«, hvor Kortene blev blandet,
jeg ser, hvor der blir spillet, jeg véd, hvor der blir snydt.

Naar Hjærtet blir forbenet, og Sjælen blir forfladet,
naar alle Idealer blir fejet grundigt ud —
saa staar man dér i Naadens det fulde Sollys badet,
tro mod sin Embedsstilling, mod Konge, Land og Gud!

O sløje Tid derhjemme, hvor jeg ser Godtfolk løbe
til dem, der ejer Magten og nytter den med Kløgt:
og om jeg end med Døden min Frihed *her* skal købe —
jeg kender *hist* for Noget den større »blege Frygt«.

DESINFECTION.

I dette mit fattige Kammer,
kun med et Bord og en Stol,
uden et Billed paa Væggen
og uden en Bogreol;

i denne min ydmyge Stue,
højt under Tandlægens Tag,
jeg synger stolt mine Sange —
og haaber, det gryr ad Dag.

Jeg længes, og haaber, og venter:
der gryr vel i Hjemmet en Dag,
hvor Frihed og Frisind kan hejse
paa Stangen det vajende Flag.

Jeg véd, var jeg bleven derhjemme,
og havde paa Maatten mig holdt,
og ikke spillet med Godtfolks
Gudebilleder Boldt;

men siddet pænt paa Kaféen,
og vasket Folk deres Bag,
og lét ad en sjofel Historie,
og kørt med Pegasen imag;

og stillet med Lyren til Taffels,
og digtet de kønneste Vers,

og ikke kommet Theater,
Moral og Presse paatvers —

Ja *saa* var jeg blevet til »noget«
(under behørig Kontrol)
Professor — kan hændes Etatsraad —
bag Sammensmæltningens Skjold.

Nuvel! jeg har valgt at fortrække —
og føler mig stemt som til Fest,
og lader min Guldlyre klinge
selv under Krig og Pest.

Og skulde — hvad Gud forbyde —
den slemme Syge ta'e fat
derhjemme, hvor Øllgaard og Meldahl
staar ved det styrende Rat;

saa byder jeg her paa Forhaand
— og yder for *min* Person —
en Haandfuld frejdige Viser
til Hjælp ved Desinfection;

og føjer dertil et Husraad,
mens Sygen endnu er i Vorden:
vask jeres Hænder ret hyppigt,
og hold jeres Maver i Orden!

VI STOD I DET LILLE KATHOLSKE KAPEL —

Vi stod i det lille katholske Kapel
— jeg husker den Aften saa nøje —
og sortklædte Kvinder paa Skamler vi saa'
Knæ for en Verdensmagt bøje.

Ad brogede Ruder det døende Skær
af Dagen brødes med Kærten
paa Alterets Bord, hvor Madonna græd
tyst under Verdenssmærten.

Ja denne Madonna stirred jeg paa
dér bag Alterets Kærte:
jeg syntes, at Døden var ingenting
tæt mod en Kvindes Hjærte.

Og havde jeg Synd mod min Vilje gjort —
jeg syntes, før Styrken forlod mig,
hun vilde for mig i Forbøn gaa
hos dem, der ikke forstod mig!

Saa vandred vi ud af det lille Kapel
— jeg husker det, o saa nøje —
vi læste en Fred fra en stille Bøn
dybt i hinandens Øje.

DER GIK ET PAR ELSKENDE —

Der gik et Par Elskende paa Vejen og sang,
mellem tætte Gærder befriende det klang;
ingen Udsigt aaben —
Landet kaldt i Vaaben —
Pesten fo'r med Svøben om:
o den Sang, den glade Sang,
befriende den kom!

Der leged en Børneflok i Hulvejens Spor,
mellem mørke Skrænter lød Børnestemmers Kor;

hver en Udsigt lukket —
Ild paa Arnen slukket —
Hytten rummed kun én Gæst:
død laa Fa'r og syg laa Mo'r,
i Hytten var der Pest.

Der gik et Par Elskende paa Vejen og sang,
mellem mørke Skrænter lød Børnelatters Klang,
altid Udsigt aaben —
strakt de blanke Vaaben —
Spirer bag ved Dødens Hæl:
O den Sang, den glade Sang,
hvor lød den i min Sjæl!

DE LEVER OP IGEN.

De lever op igen. Jeg hørte nyligt,
hvor forhen var saa dødsens stille,
en øvet Haand Tannhäuser-Ouverturen
for aabent Vindu spille.

Blod, Lidenskab og Raseri,
Smærter, som Kunsten dem fortolker,
paany den næsten lammede Natur
med friske Væsners Liv befolker.

Saa kom da, Kunst, igen og gør din Gerning;
jeg er jo Kunstner selv, jeg rører Strengen
og stiller Tavlebordet op og kaster
om Mesterskabet højest Tærning!

»DIE LIEBE, NUR DIE LIEB' IST LEBEN«.

Se, Maanen staar saa gul og rund
og spejler sig i Flodens Grund,
langt borte gøer en Lænkehund,
nu kommer Mødets gode Stund
»nach langer Tage Noth und Streben.« –
Forglemmende den Dag, som gik,
jeg lytter til en fin Musik,
der bølger over Flodens Grund,
hvor Maanen smiler gul og rund:
»Die Liebe, nur die Lieb' ist Leben.«

Jeg ejer kun mit lyse Mod,
min Arbejdskraft, mit sunde Blod;
jeg tror, nej *véd,* Du er mig god,
jeg ejer Dig mit Rigsklenod
»als Lohn für saurer Tage Streben.«
Lad Døden rive Rækker bort,
den røver ej, hvad der er vort;
lad Sygen slaa i Støv os ned,
den fælder ej vor Kærlighed:
»Die Liebe, nur die Lieb' ist Leben!«

SEPTEMBER.

SEPTEMBERDAGENS PIGE.

Frisk er din Kind,
din Holdning rank,
elastisk hvert et Skridt, Du gaar;
din Hud er blank,
lyst er dit Sind,
og lyse dine gyldne Haar;
Du staar dér i en blommet Kjol,
saa smuk, det la'er sig sige,
som kom Du fra den kære Sol,
ja lukt fra Himmerige:
Septemberluft, Septembersol,
Septemberdagens Pige!

En Engel? — nej,
aa Gudskelov:
et Væsen uden Livsbegær
og Livsbehov,
det er Du ej —
men Du er næsten englekær!
Jeg ser Dig dér i blommet Kjol,
og jeg kan bare sige:
Du er mig som den kære Sol
fra selve Himmerige —
Septemberluft, Septembersol,
Septemberdagens Pige!

SPASERETUR.

Den Morgendugg, den flygted bly
for Solens varme Straaler —
en opskræmt Alf, som ikke ret
Galanterier taaler;
min Nat svandt hen med Mose-Drøm,
tørskoet kan min Skat nu gaa
igennem Engens Græs og Straa:
Du smudser ej din Kjoles Søm,
ej Sko'ningen, ej Sko'ningen
og ikke Skoens Saaler.

Nej se dog hvilken Herlighed! —
jeg ser ej efter Foden . . .
mit Udraab gjaldt saa smukt et Syn
som sjeldent her paa Kloden:
en Himmel, som Neapels Bugt
knap spejler bedre i sit Skød,
ultramarin og persiskrød
og guldgul som Orangens Frugt,
den luende, den luende,
der just er bleven moden.

Men hvortil Farveskala, som
dog intet Billed giver?
stik, Maler, kun Palletten ind,
mens Digteren beskriver:
og Du, Poet, bliv ej for hed,

kast heller Burrer paa din Skat,
og navnlig én paa hendes Hat,
saa vender hun sig gru'lig vred —
og stikkende og stikkende
i Billedet Du bliver!

Det er, som Alt var nyt og friskt
igen fra Edens Have,
som Mennesket var Fugl og ej
en stakkels Muldjords Slave;
betragt kun denne Bondeklods,
som graver rapt Kartofler op
og rusker lystigt deres Top,
og ser til os og ler til os,
mens seende og leende
vi nikker til den brave!

Vor Latter — den har ingen Grund,
og det er netop Sagen;
hver af os er saa let og glad
just som Septemberdagen;
at Sommerheden avled Død,
at Sot gik over Landet hen,
deraf er ikke Spor igen
i denne Morgen blid og sød,
hvoraf vi er, hvoraf vi er
saa jublende betagen.

Og se, her har vi Hytterne,
hvor Sygen har huseret —
nu straaler de i Solens Glød
som nyligt forniseret;
de grønne Skodder vidt paa Gab:

en Kattekilling sidder dér
og misser imod Solens Skær
og slikker sig sin Rosenflab
og hopper ned og piler af
med Halen ret ivejret!

Og Grisene — med Tryner paa
og Halen snoet i Krøller —
de roder ret gemytligt om
som smaa forsorne Bøller;
»Disinfectionen« er forbi,
og Angsten med, og alt det Kævl
i Bladene, og alt det Vrævl
om Pas og Sundhedspoliti,
hvoraf vi fik, hvoraf vi fik
ret lovlig mange Skyller.

Se Børnene — de er klædt paa,
men vasket er de ikke,
de maaber — ja men ej som før
med sælsomt sløve Blikke;
de maaber — og de vender dem
og fniser lidt, og ser igen
højt skrigende til Siden hen,
hvor Hundehvalpen vralter frem
og lopper sig og hopper op
og vil saa gerne slikke.

Og dér er Landsbykroen, hvor
jeg tidt en Dram har drukket,
mens »Fa'er« har kløet i Nakken sig,
og »Mo'er« saa dybt har sukket;
»det var for dem saa svær en Tid,

og Dansesalen — den stod tom,
og Sygen — ja om ej den kom,
saa spøged den dog hid og did,
og Kro og Keglebane var
saa godt som stængt og lukket;

Nu staar Gendarmen her og ta'er
sig støt en Snaps til Øllet,
han har slugt Støv paa Landevej,
nu faar han Halsen skyllet;
saa rider han — og fjærnt vi ser,
hvor Lyngen rødner Bakkens Kam,
hans brede Ryg, hans Holdning stram,
og saa hans hvide Bandolér,
og Sablen — aa ja Sablen blank
i Solen som forsølvet.

Vidt strækker sig det Bakkedrag
med Skov af Birk og Naale,
hvor Lyngen Sammenligning fast
med Blichers kunde taale;
og Luften er saa tynd og ren,
og gennem Luften let og lind
henbølger Edderkoppens Spind
og fanges af en fremstrakt Gren
og hænger dér som spiddet paa
Solgudens spidse Straale.

Og Fuglen slaar med Vingen Knips
og kløver Æthrens Bølge,
som kunde heller ej en Fugl
sin Morgenglæde dølge;
og Vandløb blinker hist og her,

og Kirketaarne, ganske smaa,
som Milepæle synes staa
for Folk, som før fandt Vejen svær,
men nu tilsidst vil frem, vil ud,
Naturens Vink at følge.

Vidunderlige Friheds Væld,
som blir af Alle krævet,
af Smaa og Stor, som Bægret har
til Læben tørstig hævet!
O jeg er Elsker, jeg er ung:
jeg *elsker* Dig, du Kildespring,
som overrisler hver en Ting,
om den er smudsig, mørk og tung,
med Haabets, Haabets Profeti:
Forbandelsen er hævet!

VALKYRIE-RIDT.

Der vælder atter Vaarluft hid
fra Vestens fjærne Banker:
de stolte Skyer taarner sig
som kæmpevoksne Tanker;
og mod den gyldne Kongeborg,
højt over Jordens Nød og Sorg,
med Spydet ved sin Side,
med vidtopspilet Næsebor,
den hvide Barm saa fuld, saa stor —
jeg ser Valkyrien ride. — —

Aa rid og rejs ad Valhal til
med dine runde Skanker,
og sving dit Spyd og hug din Hæl
i Hestens drøje Flanker!
din fjærne, gyldne Kongeborg,
højt over Jordens Nød og Sorg,
den er ej, skal Du vide,
det Maal, som jeg kan ønske mig,
og *min* Valkyrie er Du ej,
hvor raskt Du saa kan ride!

Der vælder atter Vaarluft hid
igennem mine Tanker,
jeg sluger Havets Brise ind
fra Vestens fjærne Banker;
og ved min Side svaj og rank,

med Øjestenen skælmsk og blank,
en Holdning uden Lige,
med stolt opspilet Næsebor,
den høje Barm bag Kjolens Flor —
gaar hun, min kække Pige.

Hvordan — vi gaar tilfods, vi to?
nej vi skal op at ride;
hej, Staldknægt, før min Ganger frem
med Bøjlen ved sin Side!
og saa, min Glut, kom her — tag fat —
i Sadlen op, med Fjer i Hat
og Sløret ud for Vinden —
til Peer Adieu, til Povl Godnat,
nu sprænger vi afsted, min Skat,
med Livets Blus paa Kinden!

Du fører flinkt din Ridepisk,
jeg fører flinkt min Slire,
vi hugger ind — og alt imens
jeg spiller paa min Lire;
min Stræng har Klang som Buesnor,
med højt opspilet Næsebor
Du sluger Tonens Brise —
hop, hej, holla! afvejen dér,
vi kommer som et Herrens Vejr
Valkyrien — og min Vise!

SMAA ELSKOVSVISER.

JEG HAR I SLOTTE HUSET —

Jeg har i Slotte huset,
jeg har i Villa boet —
og Folk har til mig snuset,
og Børn har paa mig gloet:
— Respekt de havde for min pæne Bolig;
nu sidder jeg ganske rolig —
og fattig, som da jeg var ung;
Trappen op til min fjerde Sal
den falder mig slet ikke tung;
alene jeg sidder og slider
ganske som før . . . .
nej er det Dig, Theresina, som banker paa min Dør?

JEG HØRER DE HØJE PALMER —

»Jeg hører de høje Palmer
suse med svag Musik« . . . .
forbi min Dør, forbi min Dør
med ilsomme Trin hun gik;
»jeg hører de høje Palmer« . . . .
Citatet galt, Citatet galt;
O Theresina, hvor har Du
min Kærlighed slet betalt!

DOG, DET ER GODT, SAADAN DET GIK —

Dog, det er godt, saadan det gik:
Du var — ja Du var én Musik —
Du henrev mig, begejstred mig,
og Du var kæk, og jeg blev kaad,
det fødte Smil, det fostred Graad
— o Gud, hvor jeg har elsket Dig
og hvor vi to var unge!
Og læget blev mit syge Sind
og lappet blev min Lunge:
jeg bærer Frihed i mit Sind —
Du bar den paa din Tunge!

ALLE KLOKKER BRINGER FJÆRNT —

Alle Klokker bringer fjærnt
Bud fra gamle Dage;
alle Blomster vender sig
og ser med Suk tilbage;
Hjærtegræsset skælver svagt
under Aftnens Brise; . . . .
stille, Hjærte! skælv ej Du
som denne lille Vise.

MINE BØRN ER MINE SANGE.

Mine Børn er mine Sange —
ak, jeg havde andre Smaa;
de blev puttet i en Skole,
kan ej deres Fa'r forstaa;
man vil proppe dem med Sprog —
en og anden Sæbesyder
koger Hjærnen under Laag . . . .
til en Dag de højt udbryder:
Hjærtet — hvor er Hjærtets Ret —
kom nu, Fa'r, og lær os det!

HUN KOM
FRA DET FATTIGE ARBEJDERHJEM.

Hun kom fra det fattige Arbejderhjem —
stolt og glad
og frisk og klog
hun var i sig selv et »levende« Sprog,
og hun tændte, hvor hun gik frem.
Af Fattigmands Ild i sin hvide Barm
hun gjorde mig rig — hun væbned min Arm,
trykked mig Staalet i Haanden og lo:
Plads for vort Arbejde — Plads for os to!

ALLE KILDER AABNER SIG.

Alle Kilder aabner sig,
alle Bække mumler,
over Sten og over Stok
Rislevældet tumler —
tumler bort til Skoven, hvor
slank og svaj en Pige staar:
Er Du Alfen? spørger jeg;
Svaret er en Latter:
Fa'r min var en Arbejdsmand,
Alfen er hans Datter!

ALVORSMAND.

Tungt havde Alvoren Tag i mit Sind,
jeg tylled den suttungske Bryg,
som Akademierne søber den ind —
og jeg tænkte saa smaat paa Paryk;
paa Nippet jeg var, med Nøgle paa Bag,
at møde ved *bal parè:*
saa mødte jeg Skælmeriet en Dag —
det var *Dig* . . . .
og nu kan jeg lé.

VOR KÆRLIGHED ER REN OG GOD.

Vor Kærlighed er ren og god
som Folkets eget sunde Blod:
vor Adel er ej købt engang
— da Kongerne blev svage —
med Piskesmæld og Kommelkiang
for hundred Aar tilbage.

Vor Adel den er ny og god,
vort Stammræ sprang af Folkets Jord
din Faders Arm, min Faders Sved
— din Moders mange Tårer
det skjulter vi vor Kærlighed —
laa Sommerne saa tæt.

OG DETTE FOLK, SOM GAV MIG DIG.

Og dette Folk, som gav mig Dig,
det gav mig en Obligation,
hvorved jeg skyldig hæfter;
mod Korset gramser Præsteskab —
mod Stjærnerne Soldaterstab —
for Embed', Rang og Ros og Løn
slaas hver en »Menneskenes Søn«,
hver Mo'ers Sjæl for *sin* Person,
af alle Livsens Kræfter.
Men dette Folk, som gav mig Dig,
det slaas jeg for, det elsker jeg!

GLADE VISER — GADEVISER.

TABULA RASA

(»Rent Bord«).

Jeg havde læst — saa mange Bind,
nu har jeg glemt dem alle:
jeg gav dem til den kaade Vind
og Manden med sin Skralde.
Forbi, forbi,
Theologi,
Jurisprudens, Filosofi,
men navnlig denne Statistik,
som véd det hele paa en Prik,

og tager fejl hvert Øjeblik
— jeg staar: tabula rasa!
Hejsa, hejsa, dans afsted
alle disse Lister:
om og hvad det koster, naar
man sin Frihed mister!

Jeg har en Snes Principper haft,
nu er jeg kvit dem alle;
nu kan jeg perse Druens Saft
og glemme Bærmens Galde.
Forbi, forbi
det Maskepi;
nu er jeg frank, nu er jeg fri;
nu er jeg stemt for Maadehold,
for Hjærtet varmt men Panden kold,

og Panden har ej nogen Fold
— jeg staar: tabula rasa!
Hejsa, hejsa, dans afsted;
Frøken gaa i Kloster!
Ikke *Du*, men *jeg* det véd,
hvad en Jor'mo'r koster!

PRÆSTER.

De Præster tror, de har forpagtet Jorden
— tro, hvad I vil:
men end én Gang vil Hedenskab i Norden
faa Solospil.

Hos Grundtvig laa det tæt ved Overfladen
— gør, hvad I kan:
I driver ikke Freia bort af Staden
i Danmarks Land.

Sai lenge folket og ma Mer vesen
mar frem fer:
Det heligste vil ev er utmusarvet
— og Lars sier.

GAMLE GUDER.

I fik perset Kraften ud
af de gamle Guder —
men de vaagner op igen
klædt i Dyrehuder.

Højlys Dag — *den* undgaar de —
frygter Politiet:
men om Natten er de for
alskens Frygt befriet.

Som en diable boiteux
gaar de om paa Gaden,
løfter Taget af hvert Hus —
ler ad Hovedstaden.

Sædelighedspoliti,
Dommer, Præst og Læger:
se dog at faa Helge hængt —
ham hos Øhlenschlæger!

Har I ham, og Holberg med,
faaet sat i Blokken,
samt en Aarestrup lever't
ud til Gabestokken;

har I Brandes' Bøger brændt,
samt en lille Vise

af Svend Trøst — saa kan vi os
lykkelige prise!

Ingen vil da spørge mer:
Vægter, hvad er Klokken?
Hele Landet er jo sat
fast i Gabestokken!

I fik perset Kraften ud
af de gamle Guder —
men de vaagner op igen
klædt i Dyrehuder.

Og ved højlys Dag — o ve! —
færdes de paa Gaden;
man kan høre dem at le
over hele Staden.

SYNDEBUK OG OFFERLAM.

(Parabel for den moderne Ungdom).

Altid skal en Syndebuk
ud i Ørknen drives —
altid skal med Sten og Stok
efter »Bæstet« hives;
hvad der gaar »fordækt« isvang
i det kære Dannevang,
aa ja, spørg derom engang —
men spørg paa rette Steder.

Syndebuk og Offerlam
græssed først paa Engen
enigt i det fælles Græs
og sov i Fællessengen;
men saa kom en Hyrde god,
sa'e til Lammet: Barn gør Bod,
Du, som dette Bæst tillod
at sove ved din Side!

Denne Buk — forstaar Du, Barn,
bør Du lære kende;
Lasten i hans uldne Krop
den er uden Ende;
aldrig har han Prækner hørt
— ikkun dem, som *Du* har ført,
naar han stundom overkørt
kom hjem til Fællessengen!

Ganske vist, der var ej Grund
til at la'e ham slippe
for en Præken — skøndt sin Uld
villigt han lod klippe;
i vort kære Dannevang
krænger man ej Loven vrang:
naar man er en Buk engang,
saa maa man af med Pelsen!

Du har taalt ham længe nok,
sét paa hans Fadaiser,
sét ham med smaa andre Lam
danse Polonnaiser;
nu skal Du til Side gaa,
at vi Magt med ham kan faa;
han skal ribbes først til Straa
og saa paa Porten jages! —

Dydens Lam til Siden saa'
under Graad og Sukken —
saa tog Markens Hyrder fat,
og de uddrev Bukken;
paa hans Ryg et Kors de skrev,
og med Stok og Sten de hev —
Dydens Lam tilbage blev
hos Markens fromme Hyrder.

Offerlammet, hun var vred,
paa sin Buk hun skændte —
til hun saa' sig om blandt Slægt,
Venner og Bekendte:
rundt omkring hos Povl og Peer,
Hans og Lars og mange fler,
ak, langt værre Ting hun ser,
end Syndebukken øved.

Skaberi og Hykleri,
Udyd uden Ende,
hos sit kære Hyrdefolk
lærte hun at kende;
hvad hos Bukken kaldtes »frækt« —
hvad ham klædte dog saa kækt —
fandtes dobbelt og fordækt
hos dem i Faarepelsen.

Offer-Lam oplod sin Mund
— man bød hende tie;
og hun aad med Suk sit Græs
og tænkte: jeg vil bie!
Og hun tænkte: selv hvor flot
han har levet — kom han blot —
aa, han skulde faa det godt! . . . .
men *det* var tænkt forsilde.

LINEDANSER.

Jeg har gjort saa mange Krumspring
— har da *I* slet ingen gjort?
Hvert Parti — jeg har det prøvet,
vejet, fundet det for let.
Heisa, hop! Saltomortaler
er min Kunst og er min Ret.

Mens I maaber, mens I gaber,
gaar det I Jer Hoved om:

bare man dog kunde springe
som den Ka'l paa Linen dér! —
Nu velan, saa prøv da Linen,
den staar aaben for enhver!

I kan putte mig i Fængsel,
slutte mig i Gældsarrest —
Hospitalet — Kirkegaarden —
intet fælder mit Humør.
Jeg kan *dø,* men mens jeg lever
er jeg fri, og fri jeg dør!

O MORTEN, MORTEN LUTHER!

O Morten, Morten Luther,
som løb fra Klostrets Kutter
og tog en Nonne i din Seng
og fik med hende Tøs og Dreng
— men ikke mange Penge;
det Kloster havde spæget Dig,
men sidenhen Du kvæged Dig:
i Sengen med din Nonnelil,
i Kirken med din Hus-Postil,

ved Bordet med din Grydelil
— og drak en Flaske Vin dertil
og sang til Luthens Strænge:

»Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
der bleibt ein Narr sein Leben lang!«

O Morten, Morten Luther,
med *Dig* din Lære slutter!
Din Efterfølger gaar iseng
med Fruen, hellig, hvas og streng
— og helst med Fruens Penge;
og Kirken den har avet ham
og Ris til Bagen lavet ham:
i Sengen har han liden Fryd,
ved Bordet præker han om Dyd

og blir »Missionens« Kirkepryd
— men ligegodt *vi* slaar til Lyd
paa Luthers gamle Strænge:

»Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,
der bleibt ein Narr sein Leben lang!«

Ja, Morten, Morten Luther,
der findes endnu Kutter —
der findes ogsaa Tøs og Dreng,
som gerne delte Bord og Seng
— men mangler dertil Penge;
de Kuttemænd vil spæge dem
i Stedet for at kvæge dem;
og med den svære Hus-Postil
de nægter Dreng og Pigelil

at varme sig ved Amors Ild,

— saa svarer de: gør hvad I vil,

men *vi* slaar Luthers Strænge:

»Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,

der bleibt ein Narr sein Leben lang!«

SLUTNING.

TRE TING.

Mens jeg var ung — jeg vilde vide,
hvad Verden havde herligt mig at [illegible]:
saa blev jeg ældre — vilde se,
hvor det vel til i Verden kunde gaa.
Jeg saa' den græde, saa' den le
nu er jeg Mand: og nu vil jeg *forstaa!*

NIELS.

(Et hjemsendt Digt).

Til Dig, min Dreng, ej nogen Krans,
som Kirkegaardens Graver
officielt nedlægger, hvor
Spaserende forbi Dig gaar
i Dødens Blomsterhaver!

Du er ej død! Vi dør ej, Ven,
fra Moder og fra Fader,
om og forlængst vi flygted bort
fra denne Samfunds-Livets-Tort
paa Torve og paa Gader.

Du var for fin, for klog, for god
til at ta'e Part i Farcen,
som den nu spilles her og dér
hvor Ulve gaar i Faareklæ'er
og Helten er Komparsen.

Den grimme Død — den kan slaa til
med sine Bølle-Næver:
den vrister fra os ej et Skrig,
om og vi ser det hvide Lig,
mens Hjærtet i os bæver.

Med oprejst Hoved vil vi staa
og *se*, hvad Præsten siger,
og *høre* disse tomme Ord,
som Dag paa Dag énstonigt fo'r
bort over Dødens Riger.

Han véd ej Trøst, den fromme Mand:
var han end noksaa ærlig
og øved nidkær sin Métier,
vi kan dog kun forbi ham se
og finde ham besværlig.

Men kunde, vilde han en Dag
ta'e Bladet frit fra Munden:
saa skreg han al vor Pinsel ud
og bragte Himlen den som Bud
om *hvad* vi er i Grunden!

Om hvordan vi med Stolthed staar
belæsset tungt af Lænker,
om hvor vi frygtløst gaar i Strid,
og hvor vi ler, trods Trælleslid,
og om hvor frit vi tænker!

Det tør han ej, det vil han ej —
nuvel, saa lad ham fare;
Gud har ej mént med ham ret stort,
har derfor kun til Præst ham gjort,
til Jagthund ej — til Hare!

Men Du, min Dreng, som elsked Alt,
hvad der var Liv paa Jorden:
Alt, hvad der fløj og sprang og løb,
selv det, som bugted sig og krøb —
Du bedste Dreng i Norden!

Du tappre Gut — med Hjærtet stort
og Sjælen endnu større:
Du har dog *éngang* narret os,
da Du dig selv, vort Savn tiltrods,
fik anbragt paa det Tørre!

Dybt saa' Du ned i Livets Strøm
med yngling-rene Øjne;
det Mudder, som vi vader i,
det gøs Du for — Du vilde fri
dit Liv for disse Løgne.

Fra denne »Samfundslivets« Sump,
fra disse skidne Vande,
den Malstrøm, sort af Hykleri,
af Vold og Kneb — Du vilde fri
Dig bort til lyse Strande.

Ak, Niels, Du er da i Behold,
vi vil ej paa Dig skænde;
men naar vi er paa Nippet selv
til Kvælning i vor Mudder-Elv:
da skal et Pust vi kende!

En Yngling-Aandes rene Pust
paa vore Kinder blæser;
vi ser et Smil, et Fredens Smil,
hvori den dybe Pauses Hvil
kamp-mødige vi læser.

Og mer end *det:* vi ser en Flig
af Fjærnheds Forhæng glide
— med Billeder af Slægt paa Slægt,
der kæmper *uden* Lænkers Vægt —
tyst for vort Blik tilside.

Da griber atter vi vort Spyd,
vort Skjold, vor Skovl, vor Spade,
og følger kamp-beredt vort Kald
at rydde denne Augias' Stald,
før *vi* vort Liv maa lade! —

O Niels, vor Dreng, Du er ej død —
din Skælm, se hvor Du smiler!
Med Blomster i din spinkle Haand
jeg ser Dig, ser Dig i min Aand,
mens for en Stund jeg hviler.

Du rækker Blomster ud mod os —
men ingen Sørgekranse:
duft-søde Blomstersjæle smaa;
nu kan vi til vort Arbejd gaa . . . .
hej! Skjold og Skovl og Lanse!

PROLETARER.

ROT JER SAMMEN.

Rot Jer sammen, rot Jer sammen,
tætte Rækker, faste Mænd,
ikke bare rød i Kammen,
Rødt er godt — men rot Jer sammen,
at I ej skal plaffes ned!

En for en kan de os fælde:
hele Rækker skydes ej;
ingen Tid til os at tælle,

rot Jer sammen — det skal gælde
som vort Løsen for vort Liv.

Luften har de os forpestet;
vi vil Udvej — Væggen ud:
Sten og Bjælker, hvad der fæsted,
Alt skal ud — Alt, hvad der rested
af det gamle Samfunds Skur!

BYG OP!

Ja — vi bygger op igen,
flittig paa Naturens Bud:
andre Huse, andre Stuer,
større Broer, større Buer,
andre, bedre Alterluer
for en ny og bedre Gud.

Rive ned — det gør just *de*,
som har knægtet os saa længe:
der er Pest ved deres Penge;
deres Vaaben — kun en Flænge,
kun en Rift . . . og se hvor længe
vi bar Giften i vor Sjæl!

LOVE.

Man bygger — javel — med Love
baade Hus og Land og By;
hil være den gamle Statsbo —
saa længe den virker som ny!

Da svajer de friske Kranse
over det skinnende Tag;
da sværger de varme Hjærter
tro til det ledende Flag.

Men falmer de friske Kransa
over et mosgroet Tag,
og ældes de bankende Hjærter —
hvi hejse det gamle Flag?

Man bygger paa levende Love
baade Hus og Land og By;
men Loven er til for at brydes
at der kan skabes en ny!

RAAD JER SELV! —

Raad Jer selv, I unge Mænd
og unge friske Kvinder;
aldrig tro paa den gamle Tekst,
at Sandhed i Midten man finder!

Det Daarlige findes i Midten blot,
det klumper sig sammen om Fanen:
Dugen er falmet, Stangen er mør . . . .
aaben er Rendebanen.

Derude — vidt over Mark og Sti —
fjærnt fra den alfare Bane,
dér findes Maalet, dér glimter Blus,
dér vifter den stolte Fane!

Saa rend og spring, I unge Mænd
og unge friske Kvinder:
Sandheden tænder sit Højtidsblus
paa varme, forpustede Kinder.

VI HAR OS LÆRT AT NØJES —

Vi har os lært at nøjes — aa, med lidt,
vi, som er rige, blot vi ser hinanden;
lad Bourgeois'en tære paa sit Fedt,
vi la'er ham tære — og vi gi'er ham Fanden! —

Slaar ikke Himlen ud sit Telt for os,
mens vi paa Skyen ser, hvor frit den sejler?
er jeg ej, selv lidt Klynkeri tiltrods,
din kække Sanger og din raske Bejler?

Hvad vil vi mer? Vi lever dette Nu:
det friske Liv fra Haanden og i Munden;

jeg slider Dagens tunge Slid — og Du,
Du møder mig med Smil mod Aftenstunden.

Lad Solen bage, og lad Regnen slaa,
lad Bygen hælde over os en Skylle:
vi er jo Proletarer . . . . naa, lad gaa,
»simpelt« er dette Liv, men aldrig *sølle.*

Lad Verden slaa sin Bedsteborger-Lov
som »Lov for Alle« op paa alle Porte:
vi kan ej *læse* — vi som, med Forlov,
kun ejer Kroppen og tilnød en Skjorte.

Om ogsaa Skolegang var til for *os,*
saa glemmes A. B. C.'en mens man sejler.
Fribytter er jeg — al Dressur tiltrods —
og som Pirat til Musens Gunst jeg bejler!

DER GJENNEMSTRØMMER MIG EN ILD.

Der gennemstrømmer mig en Ild
og frem i Sang den bryder:
jeg véd, at jeg kan fare vild
og tage fejl og Bugter slaa —
men o hvor elsker jeg de Smaa,
med deres Liv i Lyst og Ve,
med deres hundred Lyder!

At holde op for dem et Spejl
af deres Last og Lyder:

nej nej, langt heller tog jeg fejl
og fremdrog deres Heltemod,
hvormed de Livets Kamp bestod,
den Kamp, som ej enhver kan se,
i deres trange Gyder.

Der gennembæver mig en Fryd
og ud i Ild den bryder:
jeg véd, min Sang kan slaa til Lyd
og mangt et aabent Øre faa
for dem, jeg elsker, for de Smaa,
med Bristen, som enhver kan se,
og med de skjulte Dyder!

Det er min Ungdoms egen Ild,
som frem i Sang nu bryder:

den, véd jeg, kan ej fare vild
og tage fejl og Bugter slaa —
thi jeg er Et med disse Smaa,
jeg deler deres Lyst og Ve
og deres hundred Lyder!

FINIS!

Og naar jeg engang skal puttes i Jord
— jeg haaber det varer ret længe —
saa ligger jeg dér med mit Renommé
og uden en Styvers Penge.

Og saa vil der rundt om min Baare staa
— foruden Familje og Venner —

i hundredvis af fattige Folk,
hvem ingen »personligt« kender.

Hvad har jeg da gjort, at de møder dér
saa mandstærk i Kirkegaardshaven
og lader en halv Dags Løn gaa i Løb —
for at følge en Digter til Graven?

Positivt har jeg kun lidet gjort,
jeg har jo kun brugt min Stemme
og sunget saadan — at de »pæne« Folk
har valgt at holde sig hjemme.

Men *skal* der rejses en Sten mig engang
derude i Kirkegaardshaven,
saa blir det ej *den*, jeg kastede paa
det fattige Følge om Graven.

Thi kunde jeg selv ikke skaffe Brød
for alle de hungrende Munde:
min Sang har dog smæltet til Tider kanhænds
en Sten, som skaffe det kunde!

TIL DE »UNGE« IBLANDT OS.

I er de unge — I skal pege frem.

Oho!

I kan ej — eller I er bange.

I burde skrevet disse Sange —

nu kan I læse dem!